

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

<p>Előfizetési ára:</p> <p>Egész évre 8 K Fél évre 4 „ Negyed évre 2 „ Egyes száma ára 20 fillér.</p>	<p>Felélős szerkesztő:</p> <p>OSZESZLY M. VICTOR.</p>	<p>Laptulajdonos és kiadó:</p> <p>BALKANYI ERNŐ.</p>	<p>Telefonszám: 13.</p> <p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.</p> <p>Nyitlitter sora 1 korona.</p>
---	--	---	---

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Névtelen feljelentők.

Írta: **Egy népfelkelő.**

Bizony sajnos, a háboru nemcsak névtelen hősokeket, de névtelen feljelentőket is teremtet.

Még pedig elég szép számmal! És ebből a szép számból egy tekintélyes rész esik a mi kis városkánkra is, mint az alábbiakból kitűnik.

Ott kezdődik a dolog, hogy az általános mozgósítás alkalmával rengeteg ember-tömegek vonultak be, olyan számban, melyre a hadvezetés maga sem számított. Hiszen köztudomású dolog, hogy a katonaviselt egyéneknek 96%-a bevonult, és hogy ezt a nagy tömeget nemcsak hogy felszerelni, de alkalmazni, beosztani sem lehetett, de nem is volt ennyi emberre szükség, mert hiszen a háboru nem öltött mindjárt a kezdetén olyan óriási mérvet, mint pl. a harmadik vagy negyedik hónapban.

Nem lévén tehát az összes bevonul-takra szükség, azoknak egy részét (első sorban a kevésbé alkalmasokat: a beteges egyéneket, másodsorban az idősebb évfolyamuakat) ideiglenesen szabadságotlakt.

Ennek természetzerű következménye lett, hogy volt olyan család, melynek egy vagy két tagja a harctérre ment, viszont akadt elég olyan szerencsés (?) ember, aki hónapokig itthon tartózkodott, várva mindennap a behívó parancsot.

Egyesek, akiknek férjük, fiuk, vagy más hozzátartozójuk már a harctérre vonult,

nem jó szemmel nézték azt, hogy a szomszédjuk vagy más községbeljük még mindig békés polgári viszonyok között él, ebben valami „svindlit” láttak s megindult az alattomos áskálódás, ment a névtelen feljelentés az illetékes és illetéktelen katonai parancsnokságokhoz. Szólt pedig a feljelentés akkép, hogy Kiss Pál, aki egészséges, erőteljes ember, még mindig itthon van, mulat és szórakozik, holott mások már régen harcolnak. Tessék intézkedni, mert Kiss Pál ugy svindlizte magát hazra.

A parancsnokság eleinte — átlátván a szítán — kinyomozta a névtelen feljelentőt (hisz mi sem könnyebb), maga elé citálta, rövid uton és magyarosan leszidta az illetőt és figyelmeztette arra, hogy máskor az ilyen aljas rágalmaktól tartózkodjék, mert szomorú következményei lehetnek. Később, mikor a leszidás nem használt, vagy nem lehetett maga elé idézni a távollévő feljelentőt, a katonai hatóság kiadta az iratokat az illetékes községi jegyzőnek, aki maga végezte a nyomozást és egyuttal a leszidást.

Hogy a feljelentések alaptalanok voltak és tisztán bosszu művei, az persze az első elolvasásból és az illető hadköteles katonai törzskönyvének egyszerű betekintéséből kiderült. Csakhogy mire ez a dolog tisztázódott, a szentes irat megjárt egy-pár katonai hatóságot, mert a feljelentők a honvédet a népfelkelési, a népfelkelőt a cs. és kir. katonai, a közös hadsereg katonáját a honvéd-parancsnokságnál jelentették fel, nem tudván, hogy az ő Kiss Páljuk milyen csapatesthez tartozik, és így előbb ezt a

hovatartozást ki kellett nyomozni, ami mindenesetre az iratoknak egyik helyről a másikra való küldözgetésével járt.

Mikor mindez nem apasztotta a feljelentők számát, megtette a körjegyző azt is, hogy a kinyomozott „névtelen”-eket feljelentette a járásbírósnál rágalmazás miatt, és bizony rászóztak ezekre a híres feljelentőkre 8—10 napos fogházat, melyet semmiféle pénzmegváltással nem lehetett helyettesíteni, — de sajnos, ez sem használt.

Látván a „névtelen”-ek, hogy feljelentésüknek semmi fogantja nincsen, mert hiszen a „szerencsés” Kiss Pál még mindig itthon „szórakozik,” most már nem egyedül Kiss Pál, hanem a katonai parancsnokság ellen fordultak, persze nem utóbbihoz, hanem annak legfőbb hatóságához, egyenesen a honvédelmi minisztériumhoz nyújtották be piszkos írásait, meggyanúsítván abban őrmestertől ezredesig, segédorvostól a fő-törzsvosvig mindenkint.

Ez a legfelsőbb forum természetesen a katonai parancsnoksághoz küldte le a szennyíratot azzal, hogy vizsgálja meg az „ügyet,” vegyen fel jegyzőkönyvet és tegyen részletes jelentést magának a honvédelmi vagy hadügyminiszternek.

A parancsnokság erre elővette a törzskönyvet, abból kiírta, hogy Kiss Pál ekkor meg ekkor bevonult, mint fölös létszámú szabadságotlaltott, vagy Nagy Péter fegyver szolgálatra ezen és ezen betegséggel folytán alkalmatlannak találtattott és felülvizsgáltatásáig szabadságotlaltott, — s ezzel az akta el volt intézve.

TÁRCA.

Aludjon a kályhá ...

Aludjon a kályha
Melegítő lángja,
Hadd legyen hideg a szobám!
— Didergő milliók
Sóhaja száll hozzám ...

Nem kell nekem párna,
Nem fecssem most rája,
Hadd legyen kemény az ágyam!
— Milliók szunyadnak
Havas nyoszolyában ...

Kemény a kényerem,
Panasz nélkül eszem,
Jobb most így, édesebb mint lágyan,
— Oly sokan éheznek,
Isten tudja hányan ...

(Rédics) **Ifj. REVERENCICS ISTVÁN**

VARSÓ.

Írta: **B. R.**

A vezérkarok jelentése szerint az egyesült német és magyar-osztrák csapatok egyre közelednek Varsóhoz. Tekintettel, hogy az itt kifejlesztett harcok esetleg döntő befolyást gyakorol-

hatnak a háboru kimenetelére: emlékezzünk meg néhány szóval Varsó multjáról és jelenéről.

Az egykori Lengyelország fővárosa ma Dél-oroszországnak Lodz után legnagyobb ipartelepe, az orosz-lengyel belkereskedelem gócpontja, ezenkívül a legnagyobb fontossággal bíró erődje Orosz-Lengyelországnak. Két oldalról a Visztula határolja, melyen 3 hatalmas hid vezet át. Ezek közül legrégebb az 1865-ben épült fél kilométernyi hosszú Sándor-híd, melyek építési költsége meghaladta a millió rubelt. A város történelmi emlékekben rendkívül gazdag. Poniatovskij nagyban hozzájárult a műkincsek szaporításához. Az általa épített királyi kastély ma is fennáll és a pillanatnyilag német hadifogoly kormányzóknak volt a lakhelye.

A Varsó körüli földek nem most első ízben szivják magukba a harcsook vért. A történelem 1224-ben emlékezik meg Varsóról először. 1573-ban itt választják a lengyel királyokat. 1656-ban meghódott X. Károly svéd királynak, 1656-ban János Kázmér visszafoglalja, de még ugyanezen évben megnyitotta kapuit X. Károly előtt. 1794-ben a poroszok sikertelenül ostromolják, de Praga elesése után megadja magát. Lengyelország harmadik felosztásakor Poroszországnak jutott; 1806-ban megszállja Napoleon és 1813-ban Varsóba véglegesen bevonulnak az oroszok. Az 1830-i lengyel felkelésnek Varsó a gyújtópontja. A levett lengyelek büntetésből 1832—1835-ig felépítik a Sándor-citadellát, ugyancsak

a város saját költségén a Szásztéren levő, márványalapon nyugvó, 6 oroszlán ábrázoló, öntöttvas obeliszket kénytelen emelni a felkelésben elesett orosz hű generalisok emlékére. A város közepén álló régi citadella ma már csak kaszárnya és a politikai bűnösök börtönéül szolgál. Varsótól északra fekvő Szlivickij erődöt újabb időben megerősítették. 1883-ban Varsót nagy helyőrséggel látják el és kibővítik a védműveket. Rövid időn belül 15 erődöt építettek a városról 5—10 kilométernyi távolságban. A Visztula bal- és jobb oldalán az Augustovszka, Povszinek, Skuzoviec, Okenzie, Joszinow, Jelenin, Chrzonov, Gorze, Parysov, Vaorzyszev és Bkjelani erődök, a folyó jobb oldalán Grohov, Zabky, Zalice és Pelcoviena erődök foglalnak helyet. Ez az erődök porosz mintára épültek, ezekhez azonban az utolsó 5 évben Velickó orosz várépítő tervei szerint újabb modern erődök sorakoztak. A legkisebb erődgyűrű a futóárkokkal, drótkadályokkal, aláaknázott területtel körülbélül 60 kilométernyi körzetre terjed ki. A vár ezernegyszáz löveggel van felszerelve és védelmét háromszáz-ezer ember látja el.

Hangoztatnom kell tehát a rögtön itélők és türelmetlenek előtt, hogy Varsó bevételé még a legprimább csapatoknak is óriási feladat és elcsépe csak hosszú, kemény harcok árán érhető el. Meglepetést csak a német ostromágyuk hozhatnak!

cél az, hogy a hatóságok minden kereskedőt állandóan elláthassanak bőséges lisztkészlettel, harmadszor pedig, hogy megakadályozzák az itthon szükséges készleteknek az országból való kivitelét. Ilyen vidéki helyen, mint Alsólendva is, a járási főszolgabírók intézik a rekvirálást a kormány által megbízott szakemberek közreműködésével. Aki a gabona- és lisztkészletét nem vallja be, illetőleg elrejté, két hónapig terjedhető fogházzal büntetik.

— **A Világháború Képes Krónikájának** most jelent meg a 18. füzet díszes képekkel s a háború történetének folytatásos, eleven előadásával. Ez a füzet is az események illusztrálásán kívül sorozatot közöl a harctéri képek, melyvomasú műmelléklete pedig **Ber Dezső művészi rajza: Szerb asszonyok orgyilkos harca.** — „Mai hadviselés” című rovatában ezúttal a városi erőd szak-szerű ismertetése van a vár erődjeinek terképeivel. A változatos tartalmú füzetet, melyhez Jókai: „A jövő század regénye” c. munkájának egy iver csatolva, a háború humora egészíti ki. Egy füzet ára 24 fill. Kapható Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván és Múraszombáiban. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Üllői-ut 18., ahol az eddig megjelent füzetek, valamint az első kötetet 12-13 füzethez való díszes bekötési tábla is megrendelhető.

— **Amerikaiak ajándéka a magyar Vörös keresztnek.** Az amerikaiak körében nemrég gyűjtés indult meg, amelynek eredményeképpen az amerikaiak 40,000 dollárt (200,000 koronát) küldtek a német, magyar és osztrák Vörös Kereszt Egyesületnek. Ebből az összegből a magyar Vöröskeresztre 60,300 korona jutott.

— **Hadikölcsön.** A pénzügyminiszter jelentése szerint a magyar hadikölcsön végleges összege 1170 millió korona. Az osztrákok ezen a címen 2035 és egy fél milliót jegyeztek.

— **A népfelkelő diákok kedvezményei.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében azok az 1891., 1895. és 1896. évben született tanulók, akik a legközelebbi népfelkelői bemutató szemlén megjelenni tartoznak, az iskolaigazgatóktól egyévi önkéntesi kedvezményre jogosító igazolványt kapnak. — Azoknak a részére, akiket behívnak tényleges szolgálatra, kiállítják az illető osztálybizonyítványt, érettségi bizonyítványt vagy tanítói oklevelet, ha évközi tanulmányai előmenetelük alapján erre érdemesnek bizonyulnak.

— **A „NYUGAT.”** Ignóus, Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat í. hó 1-éi (3-ik) száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg: Ambrus Zoltán: Háborús jegyzetek, Szász Menyhért: Husz évesek, Lovak panaszkodnak (Versek), Füst Milán: Boldogtalanok, Kosztolányi Dezső: Monolog, Lakatos László: Primerose, Schöpfung Aladár: Magyarok és németek, Balázs Béla: Menj és szenvedj te is (Ill.) Levelek a Vereskereszthez, Ambrus Balázs: Mikor el kellett mennem (Vers), stb.

A „Nyugat,” amely minden hó 1-én és 16-án jelenik meg, egy évre 24 K, feleltre 12 kor., egyes szám 1 K 20 fill. Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Elek Artúr, Halász Imre, Kafka Margit, Laczkó Géza, Móricz Zsigmond, Osvát Ernő és Schöpfung Aladár. A „Nyugat”-ból műtvtvényszámot díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, IX., Lónyay-utca 18.

— **Agyontaposta a bika.** Simon Péter zalamihálytai lakos a község bikáját akarta megétni. A bős állat valamiért megvadult, Simont felkötötte és megtaposta. Simon behalt sérüléseibe.

Igen jó karban levő szőlő az alsólendvai hegyen (a várostól 10 percrenyire) szabad kézből eladó. Ugyanott több hordó is eladó. Cim lapunk kiadóhivatalában.

Az Alsó-Lendvai Takarékpénztár hetibefizetési-, betét- és előleg üzletágának

XVI. csoportját

folyó évi február hó 4-én megnyitotta.

Az Alsó-Lendvai Takarékpénztár
Igazgatósága.

Egy jobb házból való fiu **tanonc**nak felvétetik Balkányi Ernő ellátással vagy fizetéssel nyomdájában Alsólendván
Ugyanott fizetéssel egy **TANULÓLEÁNY** is azonnal felvétetik.

Hadba vonulóknak

! nélkülözhetetlen !

**Legjobb gyártmányu
önborotváló készülék**

egész finom, nikkal kivitelben,
díszes bőrtokban, 6 db. késsel
igen jutányos árban kapható

Balkányi Ernő üzletében
Alsólendva.

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magá-
nosoktól igazolja, hogy a
KAISER-féle Mell-Karamella
három fenyővel

Köhögés rekedtség, hu-
rut, elnyálkás-
sodás és gör-
csös köhögés
ellen legbiztosabban használhatók.

Csomagonként 20 és 40 fillér, doboz-
ban 60 fillérért
kapható Alsólendván **Fuss F. Nandor**
gyógyszertárban.

*-77

Alkalmi ajándékok!

Alkalmi ajándéknak legalkalmasabb
zsebórák, láncok, arany és ezüst ékszerek,
China-ezüst disztárgyak, evőeszközök stb.

A legnagyobb választékban, jutányos áron kaphatók

Mayer Ödön órás és ékszerésznél

ALSÓLENDVA, Főutca.

Nagy raktár fali- és álló-órákban, valamint látszerészeti cikkek-
ben, időmérőkben stb. Javítások szakszerűen végeztenek!

Nagy választék jó minőségű
és izléses butorokban.

Teljes lakberendezések!
OLCSÓ ÁRAK! 52-42

Előzékeny pontos kiszolgálás.

Somogyi Ede

≡ kárpitós butorraktára ≡

Nagykanizsa, Városház-palota.

Saját készítményű ANGOL
BŐRBUTOROK.

Függönyök. Szőnyegek.
Iparművészeti tárgyak.

SAJÁT ASZTALOSMŰHELY!

Ima a hadbavonultakért!

Ara 20 fillér.

A tiszta jövedelem a Vörös Kereszt Egyleté.
A csinos kis füzet huszonnégy imát tartalmaz.

Kapható: **Balkányi Ernő** üzletében Alsólendván.